

ELOFIZETESI ÁRAK:

Fél évre . . . 40 L — b.
 Egyed évre 20 L — b.
 Egy hóra . . . 7 L — b.
 Nyitási sora 6 L — b.
 Föld. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik hetenként kétszer
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.
 SZERKESZTŐSEG:
 DR. I. DIÉNES ÖDÖN
 főszerkesztő irodájában
 Báthori-ut 14. szám.
 Telefon-szám.

Kiadja a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadóhivatal és papírkereskedés telefon-szám

Német példa.

Utána kell csinálni azt, a mit németek csinálnak és új élet indul meg minden vonalon.

Németországban megindult és lázasan foly az ujjaépítés nagy munkája. A munkások milliók dolgoznak, a városokban új gyárak és épületek emelkednek s a romok helyére beköltözik a feltámadás. Ennek útjait maga az állam egyengeti.

A legyőzött, meggyötört, a hadisarcot és jóvátételt alig bíró német államnak utolsó filléreiből is jut pénz arra, hogy építési célokra három százalékos kölcsönt adjon, hogy az állam tulajdonát képező erdőkből mérsékelt árban juttasson fát, hogy építési anyagok akadálytalan szállítására vasúti kocsik álljanak rendelkezésre. És van ereje ahhoz, hogy szabályozza az anyag árakat, sőt a munkabéreket is.

A munkások és munkaadók között tárgyalások folytak, amelyek azzal a megállapodással végződtek, hogy egyes üzemekben a munkások napi 10 órát is dolgoznak s a munkabért utólagosan állapítja meg egy munkaadók-és munkásokból alakult bizottság — a végzett munka arányában.

Ime, a legyőzött, a földre sujtott, de haját szerető, öntudatos nép talpra áll, dolgozik s példát mutat a világnak arra, hogy miképp kell cselekedni egy népnek, amely élni akar.

Hol vagyunk mi ezektől az irányelvektől? Itt nem hogy segítséget, buzdítást találunk az építettni akaró, ellenkezőleg

szándéka elé újabb és újabb torlaszok emelkednek. Kedvezmény helyett drágítás, waggon hiány, túl magas illetékek, fizetni valók és sok olyan, ami drágábbá teszi a munkát és elkedvetleníti a munkáltatni akarót.

Ime, a levert német nép példája arra, hogy miképp kell élni és dolgozni.

Ezt a példát követhetnék nálunk is és mindenütt a világon.

IV. Károly halála.

A funchali száműzött utolsó órái. — Magyarország gyászja. — Egy francia lap szemrehányása. — Ottó a trónörökös.

A távirati ügynökségek egybehangzó jelentései szerint IV. Károly király, Magyarország apostoli királya funchali száműzetésében szombaton délelőtt 11 óra 30 perckor meghalt.

Az emberi részvét őszinte, meleg érzésével állunk meg e mellett az eset mellett, amely egy volt nagy uralkodó család fejének kínos, szomorú és szánalmas tragédiáját fejezi be.

Nem a mi hivatásunk egy embernek s aki nekünk is volt uralkodónk, fejedelmi ténykedéseit e helyen bírálgatni. Mi egy embert látunk magunk előtt, akit a Gondviselés magasabb elhivatásra állított és aki akkor törött össze, amikor a férfi kor delén, mindenkinek, a legegyszerűbb embernek is, olyan sokat ígérő, olyan szép az élet.

A sors minden embert próbára tesz. De kevés embernek jutott ebből a megpróbáltatásból annyi, mint IV. Károlynak.

Felelőssé akarták tenni oly bűnökért, amelyek nem az ő bűnei voltak, de nem írták javára azokat, amelyek az ő erényei voltak.

Aztán üldözték, zaklatták s ha az erdő vadjának menedéket nyújt egy-egy elrejtett bar-

lang, neki, a hontalan királynak, nem volt ilyen menedéke sem.

Hazug jelszavakkal népeket bolondító demagok lesették minden mozdulatát s nem adtak annyi szabadságot, amennyi még a rabszolgáknak is kijár.

Az ő tragédiája immár befejeztetett. IV. Károlytól nem kell féljen senki, ő már legfeljebb pihenni tér vissza Magyarország földjére.

A funchali ravatal mellett pedig királyi hitves és hét árva zokog. Siratják a férjet, az apát és kárhoztatják a sorsot, amely királyoknak ad életet.

Az örökre letörött embernek, aki véletlenül egy letörött nagy ország királya volt — koporsójához mi is küldünk egy kis részvétet, amely minden tragikus sorsban élő és meghalt embernek kijár.

(Budapest, ápr. 2.) A MTI. szombaton délután öt órakor jelentette, hogy Károly király Funchalban szombaton délelőtt 11 óra 30 perckor meghalt.

A Havas-ügynökség jelentése szerint a király utolsó szavai ezek voltak: „Uram, legyen meg akaratom. Kezedbe teszem le életemet, melyet ajánlok feleségem, gyermekeim és népem boldogulásáért váltságdíjúl.”

IV. Károly halála Magyarországon nagy részvétet keltett. A belügyminiszter ápr. 18-ig bezárólag országos gyászt rendelt el, mely idő alatt tiltva van minden népgyűlés és mulatság. Horthy kormányzó és Bethlen miniszterelnök táviratilag fejezték ki részvétüket Zita királynénak.

(Páris, ápr. 3.) A francia lapok terjedelmes cikkeiben emlékeznek meg Károly haláláról s rokonszenvesen írnak személyéről. Kiemelik szeretetreméltó, nemes egyéniségét, de nem hallgatják el elhatározásaiban kapkodó, gyöngyös karakterét. Az Echo de Paris azt írja, hogy a

Hiszem!...

— Szabó Jenő költeménye. —

Oh, hinni, hinni megváltás szívemnek!
 Mert vasmarokkal fojt a kételkedés;
 mert nem beszélnek, kik pihenni mentek
 s vigasztalásra más beszéd — kevés!
 A rögnön túl a kárpit lebecsátva,
 nem lát mögéje siró földi szem...
 Mi volna sorsom, ha hitem se látna?!
 Hiszem az ébredést!... hiszem!...

Ahogy bevonta dogmák patinája,
 nekem az a hit úgy nagyon hideg!
 Arkangyalok rivalgó trombitája
 a gyászatot, hajh, nem érinti meg!
 Nem várom én, hogy új hajnalra kelve
 a régen alvók sirja fölszakad;
 hiszem, hogy lelkeim virrasztó szerelme
 korábban költi a halottakat!

Hiszem, hogy lelkeim elszakadt felének
 szent árnya hozzám ismét utra kél;

tisztult szívemben az ő szíve ébred
 s szelid jósága bennem újra él!...
 Mi volt a létünk? Csak egy szív verése!
 Az ébredés is hát mi volna más:
 örök szerelmünk új ölelkezése,
 új, boldog lélekegygyéolvadás!...

Hiszem, hogy bennem az ő szíve érez,
 mikor a siró jajsztót hallgatom;
 hogy ő lebben a nyomor gyermekeihez,
 mikor az árvát betakargatom;
 hogy, amikor ajkamlehelte csóktól
 fölmosolyg a szepegő gyerek,
 elköltözött szerelmem ajka csókol
 s rajtam keresztül ismét ő szerel;

hogy, amikor száz hitkisértő harcon
 nem lázadok föl s lelkeim újra hisz,
 megint az ő hitétől gyul ki arcom
 s békéhez ismét az ő lelke visz;
 hogy, amikor kezem szívemre nyomva
 bántalmazóim lelkei nézek át,

ő hullat ismét könnyet bánatomba
 és újra tür! — és újra megbocsát!...

Mert áldozat, hit, hűség, megbocsátás,
 jóság, szelidség meg nem halhatott!
 Az ébredés itt nem husvéti látás!
 Új élet, mely szívemnek dalát adott!
 Szent bizonyosság az ő ébredése,
 hogy mindörökre már egyek legyünk,
 míg egykor majd az áldicsőülésbe
 egymást szeretve csöndben elmegyünk!

Itt lenn vetésünk még kalászt se hajtott —
 Ott fenn szerelmünk majd együtt arat...
 Valaki nekünk megfizeti majd ott,
 mivel az élet itt adós maradt!...
 A rögnön túl a kárpit lebecsátva, —
 de keresztmet boldogan viszem!
 Mi volna sorsom, ha hitem se látna!?...
 Hiszem az ébredést... hiszem!...

legkülönbözőbb befolyásokra hallgatott, a Matin szerint több jóakarat volt benne, mint akarat.

A Gaulois című francia lap IV. Károly halálhírével kapcsolatban éles támadást intéz az antant ellen és őt teszi felelőssé a király haláláért, kitéve Madeira szeszélyes időjárásának, ami betegségét okozta.

*

Budapesti politikai vezető férfiak egyben hangzó véleménye az, hogy Ottó, Károly király legnagyobb fia a magyar trón jogos örököse, kit minden párt elismer.

Ottó — ezen vélemények szerint — visszatérhet Budapestre.

A kormányzói jogokat továbbra is Horthy fogja gyakorolni.

A külpolitikai horizont.

A génuai konferencia előtt. — A törökök visszakapják a keleti Trácia nagyrészét. — A horvátok függetlenségi törekvései. — A békeszerződések revíziója.

— április 4.

Nagyon izgalmas drámához kezd hasonlítani a Génua előtti végkifejlet. Az ellentétek a szövetséges hatalmak között egyelőre kiegyenlítettnek. Hírek szerint Poincaré nem fogadta az olasz külügyminisztert, aki pedig azért ejtette útjába Párist, hogy Londonban folytatott tanácskozásai alapján a francia kormányval eszmecserét folytasson. Lloyd George ragaszkodik a revíziós kérdésekhez és Poincaré me-reven ellenzi.

Másrésről Németország kormánya most már a birodalmi gyűlésen nyíltan és véglegesen ellentmond a jóvátételi bizottság legújabb követeléseinek, amelyek megszüntetnék az ország pénzügyi szuverénitását.

Mindezek az élesedő ellentétek a kelet kérdéssel is összefüggnek, amely körül az angol és francia világhatalmak vívják harcukat és néma esatájukat. A görög-török háború lényegében angol-francia háború volt és Génua körül azért állítanak fel minden oldalról új és új nehézségeket, hogy a keleti viszályban legyen mit ellenértékül visszakinálni a kölcsönös követelések folyószámláin.

Lehet, hogy Génua gazdaságilag irányt mutat majd, de politikailag éppen elég lesz, ha a konferencia megszünteti azt a feszültséget, amelyet ő maga idézett föl.

Párisból érkező hírek szerint a három nagyhatalom külügyminiszterei a közeli Kelet kérdéseinek szabályozására javaslatban állapodtak meg, amelyben Anatoliát a Földközi-tengertől a Fekete-tengerig és a Kaukázustól Perzsiáig Törökországnak ítélik és visszaadják Konstantinápolyt és keleti Trácia nagyrészét is.

Drinápoly a görögöké marad.

(Bécs, márc. 31.) Több horvát-szlovén politikus részvételével Bécsben titkos értekezlet volt, amelyet az emigrált horvát, szlovén, dalmát és bosnyák politikusok készítettek elő. Az értekezletnek az volt a célja, hogy olyan helyzetet teremtsenek, amely dokumentálja a Szerbiához csatolt népek függetlenségi törekvéseit és azt az elhatározást, hogy ezek a népek nemcsak a jugoszláv állam új alkotmányát nem ismerik el, hanem a belgrádi kormányt sem.

Az értekezleten elhatározták, hogy egy független horvát-szlovén-dalmát ellenkormányt alakítanak. Az ellenkormány székhelye Bécsben lesz mindaddig, míg a helyzet annyira javul, hogy a kormány hazaköltözhessen Zágrábba.

Párisi forrás szerint bizonyos, hogy a szerresi békeszerződés revíziója maga után vonja a többi szerződések revízióját is. Hírlik, hogy Olaszország a trianoni szerződés revízióját illetőleg az angol álláspont támogatására siet.

Az angol parlamentben és a sajtóban is mind hangosabban követelik a békeszerződések revízióját, mert a mai helyzet tarthatatlan és a versaillesi, trianoni és st. germaini szerző-

dések betűszerinti betartása esetén szó sem lehet Középeurópa és Oroszország talpraállításáról. Az angol politika újabb fordulata a szenzáció erejével hat, mert az eddigi közlések szerint Calaisban a miniszterelnöki találkozó alkalmával Lloyd George és Poincaré meg-egyeztek, hogy Génuban nem érintik a revízió kérdését. Mindenesetre rendkívül érdekes Európa jövőjére, messze kiható fontossággal bír a két politikai felfogás összeütközése.

Magyar államporságot kell kérni a repatriálókna.

Már hetek óta különböző hírek vannak forgalomban a repatriálásokról új rendjéről, amelyek teljesen ellentétben állván egymással és a valósággal is, igen sokszor kellemetlen tévedésekbe sodorták a közönséget. A kolozsvári magyar kirendeltség vezetője, Röder követési tanácsos a következőket mondotta az 5 órás Ujság munkatársának a repatriálásokról szóló szabályozó újabb budapesti rendeletekről:

— Azok a megszorítások, amelyek a repatriálást bizonyos feltételekhez kötötték, a jövőben is érvényesek. A repatriálni szándékoznak tehát a Menekültügyi Hivatal papírával kell igazolni, hogy Magyarországon rendszeres foglalkozása és lakása van, mert még mindig háromezer vaggont foglalnak el a menekültek, ami súlyos károsodást jelent az államnak.

— Azonkívül a nem magyarországi illetőségű repatriálókna külön kell a magyar állampolgárságot is kérvényezniük és csak akkor léphetik át a határt, ha az állampolgárságot igazoló papírt a kolozsvári kirendeltség útján már megszerezték. A békeszerződés értelmében ugyanis a levált területek lakosai a békeszerződés aláírásától számított hat hónapon belül automatikusan az utódállamok polgárai lesznek és mivel ez a hat hónap már letelt, Magyarországon idegen állampolgároknak kell tekinteni őket. A magyarországi illetőségű repatriálókra nem vonatkozik ez a rendelkezés, feltéve, ha időközben önként nem szereztek más állampolgárságot. Mindezeket a papírokat a jövőben is személyesen vagy írásban a kolozsvári kirendeltség útján kell kérvényezni, amely a repatriálni szándékozókat kérését a budapesti Menekültügyi Hivatalhoz, illetve a belügyminiszterhez továbbítja elintézés végett.

Paál István magyar szenátor beszéde a szenátusban.

Amint mult számunkban megírtuk, Paál István, az egyedüli megválasztott magyar szenátor kifejezte tiltakozását a választási visszaélések ellen.

A magyar szenátor első parlamenti szerepléséről utólagosan a következő tudósítást vettük:

A szenátus második ülésén megtörtént a magyarság első megnyilatkozása is. Paál István

udvarhelyi szenátor magyar nyelven nyilatkozatot akart felolvasni, az elnök azonban nem engedte meg, hogy magyarul beszéljen, mire Paál román nyelven a következő nyilatkozatot olvasta fel:

Dacára az Erdélyben elkövetett választási visszaéléseknek, a Magyar Szövetséghez tartozó szenátorok részt kívánnak venni a parlament munkájában, hogy ezzel is bebizonyítsák azoknak a vádaknak az alaptalanságát, hogy a magyarok irredenták. A magyar szenátorok nem vonulnak ki a szenátusból, résztvesznek a parlament munkájában; nemcsak azért, hogy az erdélyi magyarság érdekeit képviseljék, hanem az egész Romániáért.

Ehhez a nyilatkozathoz hozzáfűzni valóink vannak és ezek, a valójában a nyilatkozat következményeként levont hozzáfűzni valók a következők:

A magyarság megjelent az ország első munkatere. Minden rezervától menten, nyíltan és őszintén az egész Románia érdekében dolgozni akar. Ez a küzdőterre kállás három évi kényszerű önkéntes távolmaradás után történt, tehát dologra éhes tömegek nyilatkozatát tartalmazza.

Az államnak, a társadalomnak még ezer és egy munkatere áll, sajnos, most is kényszerű önkéntes távolmaradás állapotában. Ott vannak a községek, a városok, vármegyék széles stádionjai megannyi alkalmi, helye a közért való munkának. A magyarság reprezentánsai nincsenek ott. A magyarság munkaterei hiányzanak ezekből s ez a távolmaradás is kényszerű önkéntes. Nehány száz (nem több, csak kevesebb) régi magyar tisztviselő munkakialom és munkahely híján van. Pedig a munkájukra égető szükség volna. Éppen „egész Románia” érdekében. Tanítók, tanítónők, tanárok, bírák, képzett köztisztviselők a legégetőbb szükségességek ma Romániának. A konszolidáció, a rend, a jogbiztonság érdekében. Éppen a tizenkettedik órában vissza kell hívni a munkába azokat az embereket. Szükség van rájuk. Égető nagy szükség. És éppen Románia érdekében, amelynek alkotó részei mi, a magyarok is vagyunk. Ezt a szükségét mindenki érzi, nyelvre, vallásra, társadalmi állásra való tekintet nélkül.

Ott van ezenkívül a városok, a vármegyék munkatere. A dolognak, a tennivalóknak egész garmadája gyűlt bennük össze a háborúk s a forradalom után. Szólni és tenni kell engedni azt a sos adóalanyt. Méhetetlen felelősség sulya alatt görnyed az a néhány tisztviselő, aki az ügyeket ma — belátása szerint — intézi. Milliók elköltéséről, hovaforrásáról van szó a dolgaikban. Át kell hárítani azt a súlyos felelősséget azokra is, akiknek vállán nyugszik valójában minden teher. Be kell bocsátani a magyarságot a többi munkabarrikádra!

Ünnepély a főgimnáziumban.

Nehéz kötelességet vállaltam, amikor a főgimnáziumnak gróf Majláth G. Károly erdélyi róm. kath. püspök 25 éves jubileumára rendezett ünnepségéről akarok szólni.

A zsufolásig megtelt tornacsarnok közönsége kegyelmes lelkipásztorunk tiszteletére gyűlt egybe, — és korábbi meggyőződésből tudjuk, hogy a program csak szép és jó lehet, mert amit dr. Asbóth Viktor főgimn. tanár rendez, az már maga a siker.

Megnyitásra a diák-zenekar a Grillenbauer-indulót játszta Kramberger K. karmester vezetésével. Ez a darab nyitotta meg szíveinket, hogy azt a sok jót, szépet befogadni képesek legyünk.

Aztán meleg, lágy hangján Fekete Margit VIII. főgimn. oszt. tanuló szavalt a Kiss Józsefnek: Krisztus című gyönyörű költeményét.

Őszinte elragadtatással hallgattuk a kis Réz Domokos Ave Mariáját, melyet a kíséret csak emelni tudott.

Mialatt egyik kifáradt lábamról a másikra helyeztem át testem súlyát: Rose von Schiras kedves zenéjét hallgattam gyönyörködve.

Utána Jénaki János VIII. főgimn. oszt. tanuló köszöntötte szeretett püspökünket Szent-

lér F., brassói főgimn. igazgató: „Jubileumra” irt versével.

Kedvesen énekelt az ifjuság Borbáth J. énektanár vezetése mellett.

Komoly figyelemmel hallgattuk Ugray Mariska bájosan előadott történetét. Szerettem volna megkérdezni, hogy mi is kedves Jézus előtt, s hogy nem a ránk rakott selymek, bársonyok, gyöngyök, himzések sokasága az, mely főlemel, széppé, gazdaggá, boldoggá tesz. hanem a lemondás, önmegtagadás. — Oh bár milyen vésődtek volna mindnyájatok szívébe ezek a szavak. Milyen sok nyomort, kedélyt gyógyítanak, ha levetkőznének a felesleges — szocializmust szülő — fényt. Ugray Mariska, Zsigmond Erzsébet nagyon szépek, jók és ügyesek voltak.

Ez az az alap, melyre csak építeni kell, hogy boldogok legyünk.

Péter János dr., főgimn. igazgató mondott ismertető tartalmú beszédet s a közönség vele együtt ünnepelte a jubiláló püspököt.

Utána lépett a közönség elé a főpásztor, ki kedves, rövid beszédével meghódította azokat, kik nem ismerték s minket is megerősített szeretetében.

A két utolsó szám csak méltó befejezése volt a délutánnak.

Sz. N.

Csodaszülöttek közt.

Akinek három karja van. — Kétorrú kis fiú. — Három szemmel született.

(Budapesti levél.) Komoly helyeken, klinikákon, az egyetemen, orvosprofessoroknak kellene őket tanulmányozni. Milliósok kereshetnének ezek a pesti csodaszülöttek, de egyikük sem használja fel Istentől adományozott furcsa tulajdonságát, szegényen meghuzodva, visszavonultan élnek.

Budapest csodaszülöttei közül többet felkerestünk és a tapasztaltokról alábbiakban számolunk be:

Riskó Juci, Madách utca 49. A háromszemű leány. A Madách utcai tömeglakások egyikében lakik. A harmadik emelet végén, szobakonyhas lakásban találjuk Riskó Jucit. Mikor belépünk, éppen harisnyát köt. Kis számlayon ül, fején a kendő mélyen a szemébe huzva. Amint belépünk, felnéz. Rögtön észrevesszük, hogy háromszemű. A két rendes szeme olyan, mint a többi emberé, kissé zöldes, a szempillái és szemöldöke is rendes, fekete. A harmadik szeme a két szem között, pontosabban a két szemöldök között van. Valamivel kisebb, mint a rendes emberi szem, de nem teljesen kifejlődött. Lecsukott állapotban van, egészen fehérbőrű szembéj zárja le a szemet. Felnyitni nem tudja a szembéjét, az idegek nem fejlődtek ki ott. A szem szőrzete a szemöldök, a szempilla teljesen kifejlődött, fekete színű.

Riskó Juci kérdéseinkre elmondja, hogy így született Budapesten. Huszonnégy éves. Több orvostanárnál, szemésznél járt már, senki sem tudja magyarázatát adni a furcsa módon kifejlődött harmadik szemnek. A leány szülei kértek már több tanárt, de az operációt egy orvos sem merte megkísérteni, mert féltek attól, hogy megsértik a másik két szeme látóidegét is s esetleg megvakul a szegény leány.

Riskó Jucin egyébként semmi más rendellenesség nincs, középtermű, egészséges, csinos leány. Roppant szegénykezik a harmadik szeme miatt, utcára se igen akar ezért kijárni, leginkább otthon ül, köt. Érdekes, hogy Riskó Juci — menyasszony. Völegénye egy kőműves-szobrász.

Tutaj utca 63. Földszintes, szegényes kis kunyhóban lakik itt Herényák András gyári-

munkás feleségével és öt éves kis fiával, János-sal. A csodaszülött a fiú. Három karja van. Az udvaron játszik éppen, apja behívja. A kis Jánoson kékszíni, nyári vászonruha van, első szempillantásra észre sem venni rajta a rendellenességet. Csak ha jobban szemügyre veszi az ember, látni rajta, hogy a jobb kabátujjában levő karja igen vastag. Atyja kérésére a kis fiú leveszi a kabátját. Triko van rajta, szabadon látni karjait. Balkarja egészen rendes. Jobb oldalán a vállból azonban két kar indul ki. Egy rendes, mint mindenkinél s egy körülbelül félkar nagyságú csonkban végződő kar. A csonka kar jelentékenyebben soványabb a másik két kar-nál. A kis János, anélkül, hogy erre kérnők, mozgatja a csonka karját. Előre és hátrafelé tudja mozditani. Atyja elmondja, hogy fia így született három karral. Le akarták már több ízben operálni a csonka kart, de féltek, hogy nagyon fájdalmas lenne a műtét s így abba-maradt a leoperáltság terve.

Egy harmadik ilyen pesti csodaszülött a Grassalkovich-utca 36. számú házban lakik. Kerekes Mátyás két éves kis fiú. Két orra van. A kis fiú atyja szegény napszámos ember, rösteli, amikor kérdezősködünk fia iránt. Szegyenkezik mutatja meg a kis fiút, aki a szomszédban játszik.

A kis Mátyás eltakarja az orrát, mikor elibénk kerül. Csak többszöri kérésünkre veszi el kezét orra elől. A kis fiúnak tényleg két orra van. Már az orrlöve igen vastag s onnan egy orrcsontból indul ki a két orr. Az orr közepén elágazik, a vége pedig oly vastag, mint a kis fiú egész szája. Három orrlyuka van. Mindhárom orrlyukon keresztül lélegzik. Születésekor a harmadik, a szélső orrlyuk még nem fejlődött ki, csak a helye volt meg. Egy éves korában azonban már teljesen szétnyílt a harmadik orrlyuk. A kis fiú rendesen beszél, a rendellenesség nem zavarja semmiben. Érdekes, hogy az apa a fiát még nem vitte el orvoshoz, mióta a harmadik orrlyuk is kifejlődött. Iskolába nem fogja járatni a fiát — azt mondja, — mert roppant röstelli. Szegyenkezik.

IRODALOM.

A Pásztorú legfrissebb száma a következő tartalommal jelent meg: Szávay Gyula: Jászai Marihoz; Reményik Sándor: Balogh Endre: Hajótörtek; Berde Mária: Virág az erdőn; Olosz Lajos: Áprilisi este; Balogh Arthur: A kisebbségek kérdése, mint világprobléma II.; Megjegyzések rovata.

*) A Gazdasági Iroda értesíti a megrendelőket, hogy a gyümölcsfa csemeték megérkeztek.

HIREK

Szerda, április 5.

Jégesapok

szegélyezték tegnapra virradólag a házak csatornáit, mintha minden egyes jégesap a mi sziveink kamráiból nyult volna ki az eltespedt világ arcába. A tavasz kipattanásnak indult rügyei visszaretentek egy pillanatra, a természet megállást parancsolt a belső forrongás lázas munkájának: A mosolygó napfény csak kacérkodott veletek, ne siessetek annyira neki az életnek, az élet se annyira tejfel, amint gondolatok, leszedi orcátok hamvát az önzés, a hitvány számítás, nem magad élvezed a gyümölcsöt, elherdálják tisztátalan kezek, akik nem ültettek, nem ápol-tak. A látszat is legtöbbször csalfa, mint a szende nő ártatlansága, a feltörő dal sem mindig a szívből bugygyan elő, a kacagás sem örökre az öröm rivalgása, az elmormolt ima is sokszor a kajánság, a durva, számító gondolat

takarója. Vannak eszmék, vannak gondolatok, miket lehet disztigálni, vannak örömek és bánatok, melyeket lehet osztályozni és vannak érzések, melyeket úgy el kell zárni, hogy még édes testvéred se tudjon róla. Nézz körül, fakadó rügygy, szemeidet nyitogató szerény kék ibolya és hallgasd meg az idő tanítását! Mondjad, nem undorodsz meg illatoddal megrészegíteni, gyümölcsöddel táplálni ezt a megrothadt világot. Vagy te is azt a dogmát hirdeted az örök és szép természet ujakat-teremtő és elavultakat eltemető idő rohanásával, hogy van még jószág, van még szépség, melyért érdemes átélteni ezt az életet. A jégesapok elolvadnak a szellő rebbenésére és a föld mélyéből lázasan tör elő a feltámadás és mezők felett megjelenik a daloló pacsirta, hirdelve a jól végzett munka jó eredményét.

En.

— **Kinevezés.** Russu George-t vármegyei főjegyzővé nevezték ki.

— **Házasság.** Szőcs M. Lajos helybeli kereskedő ápr. 2-án tartotta esküvőjét Demény Elluska urleánnyal Köhalomban.

— **Háromszékvármegye új főorvosa.** Dr. Teodor Nicolaescu volt poenári (ilfovi kerület) kórházi orvos átvette Háromszékvármegye főorvosi hivatalának vezetését.

— **Háromszékvármegyei hivatalos lap.** Április 1-ével újból megjelenik a „Háromszékvármegyei Hivatalos Lapja”, ezúttal román és magyar nyelvű kiadásban. Szerkesztik: Pompeiu Pop II. főjegyző és Simon András vm. számvevő.

— **Nyomtatványok, áruminták és utánvételes feladások postai tarifája.** A múlt számban közöltük a posta újabb díjemelését. E tarifából hiányzott néhány tétel, melyekre a vezérigazgatóság utólagosan — tegnapi körtáviratában — állapította meg a felemelt díjakat. E szerint a nyomtatványok, áruminták és utánvételes küldemények postai tarifája a következő felemelt díjszabás alá esik:

Nyomtatvány 50 grammonként 50 ban. Üzleti papír 150 grammig 1 leu, azonfelül minden 50 gramm 50 ban.

Áruminta 100 grammig 1 leu. A maximum 550 gramm. 100 grammon felül minden 50 gramm 50 ban.

Utánvételes ajánlott levél- és csomagoknál a rendes díjakon kívül 3 leu utánvételi jutalék fizetendő. Utánvétellel küldemény 10,000 leuig terhelhető.

Poste-restant levél kezelés díja 2 leu, mely kézbesítéskor fizetendő.

Postafiók havonként 5 leu. Utalvány-távirati űrlap 1 leu.

Vasár- és ünnepnapon minden könyvelt küldeményért (ajánlott levél, csomag és pénzes utalvány) a rendes díjon kívül 2 leu pótdíj fizetendő.

— **Konfirmáció.** Tudomására hozom a konfirmálni óhajtoknak, hogy a konf. oktatás f. hó 19-én, reggel 1/8 órakor veszi kezdetét. Ugyanakkor kell jelenkezni a lelkeszi hivatalban. Kérem azokat a szülőket, kik gyermekeiket a konfirmáció oktatásban részesíteni kívánják, ezen a napon megjelenésüket sziveskedjenek, hogy az oktatást zavartalanul folytathassuk. Felkérem azokat az iparos testvéreimet is, akiknek alkalmazottjai a 14 életévet betöltötték, küldjék el ezen a napon jelentkezésre és minden következő reggel 1/8 órára oktatásra. Azok a növendékek, kik nem kézdivásárhelyi születésűek, illetékes lelkeszi hivataluktól hozzanak egy jegyzetet, mely születési és kereszteleési idejüket bizonyítja. Ilyen igazolvány nélkül senki sem vétetik fel. Szabó Ferenc, ref. lelkesz.

— **Orvlámadás az országon.** Mátyus Ágoston kézdiszentléleki földmives egyik este a városbólszekerén hazafelé tartott. Utközben valaki felugrott a szekérre és Mátyust valami kemény tárggyal föbe verte. Mátyus súlyos sebeit a kézdivásárhelyi Rudlof-kórházban kötözték be. Mátyus nem is sejt, hogy ki lehetett a támadója.

— **Műkedvelőink újabb előadása.** Városunk műkedvelői, kik legutóbb az Aranyember előadásával bizonyították be életrevalóságukat, újabb előadásra készülnek. Amint értesülünk, már folynak is a próbák az „Apósok” című vígjátékból, melynek előadása a húsvét utáni szombaton, április 22-én lenne. A jóízű darab szereplői: Száva Nusi, Krizbay Bözsi, Albert Vilma, Teleki Vilma, Pokorny tanár, Dávid Dezső, Tompa Sanyi, Kovács Lajos, Lengyel János, Szabó Ödön és Kádár Sanyi. Az előadást egy kirándulás javára rendezik, melyet a polg. fiúiskolában tanuló székely fiaink tennének a regátbeli nevezetességek megtekintése céljából.

— **Az a misztikus éjszaka...** Bukarestből jelentik, hogy a román kamara vasárnap éjszakai ülésén Jastion bánati képviselő beszélt a választások ellen és kijelentette, hogy a bánati nép csalódott a liberálisokban s ezért a Bánátban forradalmi hangulat van. „Az ellenzék és a kormány között egy misztikus éjszaka van. Az az éjszaka, amelyben ellopták a szavazatokat.”

— **Rendozták az ünnepi szünapokat.** A kolozsvári prefektúrához már megérkezett a kisebbségi államtitkárság 17.822. számú leirata, melyben a minisztertanács munkaszünet napok rendeltét közli: A közhivatalok csak nagyobb vallási ünnepeken szünetelnek. A királyi család születési s névnapjainak alkalmából csak istentiszteletet tartanak, munkaszünet nincs. Magán felek, az összes magánvállalatok saját vallási ünnepeiken kívül csak két nemzeti ünnepnapon kötelesek a munkát szüneteltetni: május 10-én, amikor az 1877 évi függetlenségi proklamációt, az összrománosság egyesülését és a királyság megalakulását ünneplik, azonkívül áldozócsütörtökön, melyet a kormány a hősök napjává nevezett ki. Minden más ünnepnapon, vasárnapkivételével, a munkaszünet nem kötelező.

— **Új vizsgát kell tenni a szülésznőknek.** Az egészségügyi felügyelőség rendeletet küldött a vármegyék főorvosai hivatalaiba, hogy az összes szülésznőknek ismét vizsgát kell tenniük. Az utóbbi években ugyanis az orvosok azt tapasztalták, hogy sok olyan szülésznő működik, aki nincs tisztában feladatával és emiatt számos szerencsétlenség történt.

— **Fegyverszület.** Az Erdélyi Fegyverszület brassói körzete megalakult. A körzet elnöke: Schauer Emil, alelnöke: Reichfeld Izsó, titkára: Ausländer Oszkár. Választmányi tagok: Dr. Bajkó Zsigmond, Sziklós József és Herzog Sándor Brassó, Gauzert Károly Rozsnyó, Herz Sámuel Homoród, Rieger Arthur Nagyszeben, Guttmann Samu Székelyudvarhely, Vajda Árpád Zabola, Palmi Béla Páva, Drost Béla Barátos, Zachariás Bernát, Pollák Kálmán Sepsiszentgyörgy és Serniei Vazul.

— **Házkutatás egy román lap szerkesztőségében.** Brassóból jelentik: A brassói sziguranca ismételt házkutatást tartott a „Gazeta Transilvaniei”, nemzetpárti sajtóorgánium szerkesztőségében a fűgyészség rendelete következtében. Az első alkalommal a nemzeti pártnak „Föl a harcra” című kiadványát korezték, most pedig a lapnak azokat a cikkeket, amelyek miatt a fűgyészség államellenes izgatás, hatóságok ellen való izgatás és osztálygyűlölet szítása címen kíván pórt indítani. A „Gazeta Transilvaniei” feljajdul ez alkalomból, hogy a bosszuvágytól vezérelt liberális párt a bíróság befolyásolásával akarja politikai pöreit a nemzeti párttal szemben érvényesíteni, miképpen a cárok idejében Oroszországban történt.

— **Félmilliót sikkasztott.** A Román Távirati Iroda jelenti: A brailai helyőrség parancsnokság letartóztatta Manea kapitány gazdasági tisztet, aki több mint négyszázezer leut sikkasztott ezredének pénztárából.

— **Háromhavi fogház Magyarország élte-téséért.** Zomborból jelentik: Az itteni bíróság Rónai Károlyt, amiért az Amateur Sport Egylet bálján Magyarországot éllette, három hónapi fogházra ítélte.

— **Fő a humor.** Egyik székelyföldi lap a következőképpen humorizál a „Hirek” rovatában:

— *Ne keressék Péter Jánosét* Hidvégen, mert a székelyudvarhelyi ügyészségnél teljes biztonságban van. Az országos vásáron ugyanis egy asszony zsehből 200 leut kilopott. A rendőrség nyakoncsipte és elszállásolta. Ne várják haza tehát egyelőre Hidvégre...

— **A szórakozott bálna.** Az amerikai hadügyi hivatal érdekes bálnavadászatról kapott hírt, amely a Papama csatornában folyt le. Egy szórakozott bálna ugyanis belekerült a Panama-csatorna keleti bejáratába és az ő termetéhez mértén sekély vízben megfeneklett. A csatorna hivatalnokai ki akarták menteni, de ez nem sikerült, mire egy tutajról gépfegyverrel megölték, azután vontatógőzös segítségével bevontatták az egyik molóhoz abból a célból, hogy ott hatalmas lapos vasuti kocsiakra emelik és elviszik a Mount-Hopey vágóhídra. A hetvenöt tonnás hatalmas gőzdaru azonban nem volt képes kiemelni az állatot, amely 120 láb hosszú és körülbelül 120 tonna, vagyis 1200 métermázsa súlyú volt. Abba hagyták tehát ezt az egész kísérletet és kivontatták a nyílt tengerre, ahol egy tengerészeti aeroplán ötszáz méter magasból két hatalmas bombát bocsátott le rá, amelyek elvégezték munkájukat és a hatalmas állatot darabokra szagtatták.

(Három leu egy bécsi magyar újság és Ön egy óra alatt kiolvassa. Rendelje meg a *Cimborát*, az erdélyi magyar gyermekek képes heti gyermeklapját és gyermekének három leuért egy hétig van mit olvasni. Előfizetési ára egy negyed évre 10 leu. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal, a Szabad-sajtó könyvnyomda és lapkiadó r.-t. Szatmár. 2

Városi mozi.

A tékozló fiú. — Feltámadás.

(A mozi-iroda közlése.) Április 6-án, csütörtökön este 8 órakor bemutatásra kerül *A tékozló fiú*, megható és mindvégig érdekesen pergő filmdráma. Egy nagy zeneművész boldogsága omlik porba egy hisztéria, nagyravágyó nő megjelenése miatt. A művész fokról fokra sülyed, hamisan kártyázik. Öngyilkossági hír terjed el róla, pedig nem halt meg, csak más néven jelenik meg az emberek között. Gazdag lesz, elhagyott szüleihez vágyik vissza, hol rátalál rég árván maradt leányára is. Anya, testvér, gyermek nem ismerik fel a megtért tékozló fiút, aki emiatti bánatában világgá megy és nyoma vész. — Április 8-án, szombaton este 8 órakor vászonra kerül Tolstoj világhírű regénye: a *Feltámadás*. Nagy katonai tivornyák, hercegi szeretőkezések a háttér, melyből husvéti feltámadásként bukkan fel egy bánatában világias örömeiben uszó boldogtalan leánynak megtisztulása, akit szibériai száműzetése egy derek férfi feleségévé tesz.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Ne fáradjon messze.

napi husszükségletét olcsón és legnagyobb megelégedésére beszerezheti KOVÁCS és KUNA hentes és mészáros üzletében. Naponta friss kivágás. Ugyiszintén mindennap friss hentesáru.

ELADÓ: egy báló, egy ebédlő és egy konyha butor.

Értekezni lehet ZSARNOVSZKY KÁROLYNAL, Kézdivásárhely. (Szentiványi-féle ház.)

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a m. t. közönséget arról, hogy a sepsiszentgyörgyi első cigányzenekart a Milenium-kávéházba leszerződöttük.

Pénzáldozatba került, de elvünk az, hogy a közönségnek kellemes szórakozást nyújtunk.

Minden este hangverseny. Kétféle italok és ételek Szíves pártfogást úgy mi, mint a zenekar, tisztelettel kérünk.

Özv. Zselinszky és Jencsevics.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a mélyen tisztelt helybeli és vidéki közönséget arról, hogy:

Elvállaljuk lakodalmak, bálók és estélyek muzsikálását jutányos áron. Annál is inkább, mivel idegenek vagyunk, a m. t. közönség b. pártfogását kérjük, alázatos tisztelettel: Gábor József zenekara.

FEST, TISZTIT, VÁNYOL és PRÉSEL
a legjutányosabb árban, gyorsan és pontosan
felelősség mellett: **SVAAB A.**
Gyűjtőde: FEJÉR L. FIAI CÉG.

Legtartósabb
talp, bőr, box-, zsevró-, sima bagaria
bőrök, cipő-felsőrészek és cipész-szerszámok
legolcsóbb árban kaphatók
Szöcs M. Lajos bőrkereskedésében.

Önkéntes árverés.

Április hó 9-én, (vasárnap) délután 3 órakor, a tanácsház termében az özv. Bartha Gyuláné tulajdonát képező cca. 10 vékás gyümölcsös kert a kantában Welnerreiter féle sörgyárral szemben, mely háztelék is nagyon alkalmas, önkéntes árverésen eladatik. Árverési feltételek dr. K. Kovács István ügyvédnél megtekinthetők.

Eladó egy emeletes kőház

Kézdivásárhely város legforgalmasabb utcájában. Felvilágosítást ad dr. MOLNÁR DÉNES ügyvéd Kézdivásárhelyen, Főter 21. szám alatti irodájában.

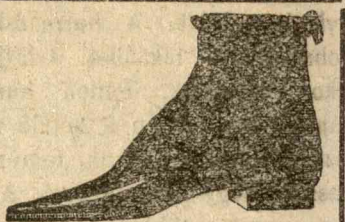
A T. VEVŐ KÖZÖNSÉG becses tudomására
kivánom hozni, hogy ÜZLETEMBEN

Denaturált szesz

1 liter :: állandóan kapható; ugyanott :: 16 leu.
bőr, talp és mindennemű suszterkellékek a legjutányosabb árban szerkeszthetők be. Szíves pártfogást kér, tisztelettel: Benovits Béla, bőrkereskedő.

HALLÓ! HALLÓ!

Az
Arany-
cipőhöz.

A m. t. vevőközönség becses tudomására kivánom hozni, hogy üzletemben csakis saját készítményű cipőket tartok és nem gyáriakat. -o- -o-

Kézi munkám csupa hála,
Ki azt veszi, meg nem bánja,
VERESS LAJOS garantálja.
Kézi munka ha drágább is,
Két annyival tartósabb is.

Nagy rakár!

Mérték után is leggyorsabban készítek, ugyiszintén javítást is gyorsan eszközölök. — Szíves pártfogást kér továbbra is VERESS LAJOS.

Most érkezett új varrógépek

beszerezhetők

HUTTERA ÁRPÁD

műszerész varrógép-, kerékpár-, írógép- és gramofon szaküzletében, Sepsiszentgyörgyön

Állandóan raktáron:

Cipész-, szabó-, Singer- és karikahajós női varrógépek.

Eredeti Singer- és minden más fajta varrógéptük és alkatrészek.

Villanyfelszerelési cikkek gyenge és erős áramra.

Villanykörték minden nagyságban.

Kerékpár külső és belső gummik, pedálok, pumpák, csengők és más alkatrészek.

Grammofonok és lemezek.

Acetylen lámpák, égők és Carbid.

Írógépszalag minden kivitelben.

Legjobb gépselymek és cárnák.

Szakszerű nagy javítóműhely. -o- Szolid, pontos és gyors kiszolgálás.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.